

**LEKGOTLA LA MAEMO A TSHUPATLOTLO
(ACCOUNTING STANDARDS BOARD)**

**MAEMO A TSHEBETSO YA TSHUPATLOTLO E
ANANETSWENG KA KAKARETSO (STANDARD
OF GENERALLY RECOGNISED ACCOUNTING
PRACTICE)**

**DIPEHELO TSA TJHELETE TSE AROHANENG
(SEPARATE FINANCIAL STATEMENTS)**

(GRAP 34)

GRAP 34

GRAP 34

Kananelo

Maemo a Tshebetso ya Tshupatlotlo e Ananetsweng ka Kakaretso, GRAP (Standard of Generally Recognised Accounting Practice, GRAP) a Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng (Separate Financial Statements) a theuwe ho Maemo a Matjhaba a Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle, IPSAS 34 (International Public Sector Accounting Standard, IPSAS 34) a Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng a tswang ho Bukana ya Diphatlalatso tsa Matjhaba tsa Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle (International Public Sector Accounting Pronouncements) ya Lekgotla la Matjhaba la Maemo a Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle (IPSASB) (International Public Sector Accounting Standards Board, IPSASB), e phatlalladitsweng ke Kopano ya Matjhaba ya Baakhaontente, IFAC (International Federation of Accountants, IFAC) mme a sebediswa ka tumello ya IFAC.

Bukana ya Diphatlalatso tsa Matjhaba tsa Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle © ke tsa Kopano ya Matjhaba ya Baakhaontente (IFAC). Ditokelo tsohle di baballetswe.

Mongolo o dumelletsweng wa di-IPSAS ke o phatlalladitsweng ke IFAC ka lelemo le Senyesemane mme dikopi di ka fumanwa ka ho otloloha ho tswa ho:

Kopano ya Matjhaba ya Baakhaontente

529 Fifth Avenue, 6th Floor

New York, New York 10017 USA

Inthanete: <http://www.ifac.org>

Ditokelo tsa ho kopitsa ho di-IPSAS, ditokomane tse kopang maikutlo le diphatlalatso tse ding tsa IPSASB ke tsa IFAC mme dipehelo le maemo a amehang a lokela ho latelwa.

Ditokelo tsa ho kopitsa © 2017 ke tsa Lekgotla la Maemo a Tshupatlotlo (Accounting Standards Board)

Ditokelo tsohle di baballetswe. Ha ho karolo le ha e ka ba efe ya phatlallatso ena e ka hlahiswang botjha, ya bolokwa hore e tle e fumanwe hape, kapa ya fetisetwa pele ka tsela efe kapa efe kapa mokgwa le ha e ka ba ofe, wa eleketeroniki, wa metjhini, wa kopitso ya foto, wa kgatiso, kapa o mong, ka ntle le ho fumana pele tumello ya Lekgotla la

GRAP 34

Maemo a Tshupatlotlo. Mongolo o dumelletsweng o phatlaladitswe ka leleme la Senyesemane..

Tumello ya ho hlahisa botjha dikarolo tse mmalwa kgatisong ena ha e atise ho hanelwa.

GRAP 34

DIKAHARE

Maemo a Tshebetso ya Tshupatlotlo e Ananetsweng ka Kakaretso

Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng

	Ditemana
Sepheo	.01
Kakaretso	.02 – .03
Ditlhaloso	.04 – .08
Tlhophiso ya dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng	.09 – .16
Tsebahatso	.17 – .21
Diphumantsho tsa nakwana	.22
Letsatsi le qalang	.23
Ho hlakolwa ha Maemo a GRAP a Dipehelo tsa Tjhelete tse Kopaneng le tse Arohaneng (Consolidated and Separate Financial Statements) le Dikarolo ho Dikgwebo tsa Boiteko bo Kopanetsweng (Interests in Joint Ventures)	.24
Motheo wa diphetho	
Papiso le Maemo a Matjhaba a Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle a Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng (Pherekgong 2015)	

Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng

Selelekela

Maemo a Tshebetso ya Tshupatlotlo e Ananetsweng ka Kakaretso (GRAP)

Lekgotla la Maemo a Tshupatlotlo, Lekgotla (Accounting Standards Board, the Board) ho latela Molao wa Taolo ya Tjhelete ya Setjhaba, Molao wa 1 wa 1999, PFMA (Public Finance Management Act, Act No. 1 of 1999, PFMA), jwalo ka ha o lokisitswe, le laelwa ho hlahisa tshebetso ya tshupatlotlo e ananetsweng ka kakaretso e tsejwang ka hore ke Maemo a Tshebetso ya Tshupatlotlo e Ananetsweng ka Kakaretso (GRAP).

Lekgotla le tlamehile ho hlahisa GRAP bakeng sa:

- (a) mafapha (ho kenyelletswa, dikarolo tsa naha le porofentshe le mmuso);
- (b) ditheo tsa setjhaba;
- (c) ditheo tse hwebang (jwalo ka ha ho hlalosewa ho PFMA);
- (d) diinstitjushene tsa molaotheo;
- (e) bomasepala le makgotla, dikhomishene, dikhamphani, dikoporasi, matlole kapa ditheo tse ding tseo e leng tsa bomasepala le ho laolwa ke bona; le
- (f) Palamente le diketsamelao tsa diporofentshe.

Tsena tse ka hodimo ka kakaretso di bitswa "ditheo".

Lekgotla le dumelletse tshebediso ya Maemo a Matjhaba a Tlaleho ya Tjhelete, di-IFRS (International Financial Reporting Standards, IFRSs) a phatlalladitsweng ke Lekgotla la Matjhaba la Maemo a Tshupatlotlo (International Accounting Standards Board) bakeng sa:

- (a) ditheo tsa setjhaba tse fihlellang ditekanyetso tse boletsweng ho Taolo ya 12 ka Kgetho ya Ditheo tsa Setjhaba (Public Entities) ya Moralo o Tshwanetseng wa Tlaleho (Appropriate Reporting Framework); le
- (b) ditheo tse leng tsa dife kapa dife tsa ditheo tsena mme di laolwa ke tsona.

Dipehelo tsa tjhelete di lokela ho hlaloseha e le tse latelang Maemo a GRAP feela ha di latela le ditaelo tsohle tsa Maemo a GRAP a amehang le Ditlhakisetso le ha e ka ba dife tse amehang tsa Maemo a GRAP (Interpretations of the Standards of GRAP).

Bofokodi bofe kapa bofe ba ho tshwaneleha ha Maemo kapa Ditlhakisetso tse boletsweng bo qaqiswa Maemong kapa Ditlhakisetso tse tsa Maemo a GRAP.

Maemo a GRAP a Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng a alwa ditemaneng tsa .01 ho is ho .24. Ditemana tsohle tse Maemong ana a GRAP di a lekana ka matla. Selelekeleng sa sehlomathiso ka seng ho qoqwa ka maemo le matla a dihlomathiso. Maemo ana a lokela ho utlwisiswa ka moelelo wa morero wa ona, motheo wa ona bakeng sa diphetho haeba ho tshwaneleha, Selelekela (Preface) sa Maemo a GRAP, Selelekela sa Ditlhakisetso tsa Maemo a GRAP le Moralo wa Tlhophiso le Tlaleho ya Dipehelo tsa Tjhelete (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements).

Maemo a GRAP le Ditlhakisetso tsa Maemo a GRAP le ona a lokela ho balwa mmoho le ditaelo le ha e ka ba dife tse neuweng ke Lekgotla di laela diphumantsho tsa nakwana, ekasitana le melawana efe kapa efe e neuweng ke Letona la tsa Ditjhelete (Minister of Finance) mabapi le matsatsi a qalang a Maemo a GRAP, a phatlalladitsweng Koranteng ya Mmuso (Government Gazette).

Tshupo e ka etswa mona ho Maemo a GRAP a so kang a newa nakong ya ho phatlallatswa ha Maemo ana. Sena se etswa ho qoba ho tshwanela ho fetola Maemo a seng a neuwe ha Maemo a mang a phatlallatswa hamorao. Temana ya .11 ya Maemo a GRAP a Dipholisi tsa Tshupatlotlo, Diphetho tsa Ditekanyo tsa Tshupatlotlo le Diphoso (Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors) e nehelana ka motheo wa ho kgetha le ho phethahatsa dipholisi tsa tshupatlotlo ha ho se na tataiso e totobetseng.

Sepheo

- .01 Morero wa Maemo ana ke ho laela ditlhokahalo tsa tshupatlotlo le tsebahatso bakeng sa matsete ditheong tse laolwang, dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng le balekane ha setheo se hlophisa dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng.

Kakaretso

- .02 *Setheo se lokisetsang le ho tlaleha tsa dipehelo tsa tjhelete tlasa motheo wa pokello wa tshupatlotlo se tla sebedisa Maemo ana ha se tlaleha tsa matsete ditheong tse laolwang, dikgwebong tsa boiteko bo kopanetsweng le ho balekane ha se kgetha, kapa ha se laelwa ke molao kapa mokgwa o kang oo, ho fana ka dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng.*
- .03 Maemo ana ha a laele hore ke ditheo dife tse hlahisang dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng. A a sebetsa ha setheo se hlophisa dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng tse ikobelang Maemo a GRAP.

Ditlhaloso

- .04 *Mareo a latelang a sebediswa Maamong ana ka meelelo e boletsweng:*

Dipehelo tsa Tjhelete tse Kopaneng ke dipehelo tsa tjhelete tsa setheo sa moruo seo ho sona matlotlo, mekitlane, matlotlo a nete, lekeno, ditshenyehelo le phallo ya tjhelete setheong se laolang le ditheong tsa sona tse laolwang di tlalehwang jwalo ka tsa setheo sa moruo se nnotshi.

Mokgwa wa ekwiti ke mokgwa wa tshupatlotlo oo ho ona matsete qalong a ananelwang ka theko mme a fetolwa kamora moo bakeng sa phetoho ya kamora kgapo ya karolo ya motsetedi ya matlotlo a nete a motsetelwa. Masalla kapa kgaello ya motsetedi e kenyelletsa karolo ya motsetedi masalleng kapa kgaellong ya motsetelwa mme matlotlo a nete a motsetedi a kenyelletsa karolo ya motsetedi ya diphetoho matlotlong a nete a motsetelwa a so ananelweng masalleng kapa kgaellong ya motsetelwa.

Setheo sa matsete ke setheo:

- (a) *se fumanang tjhelete ho motsetedi kapa batsetedi bakeng sa ho fumantsha batsetedi bao (motsetedi eo) ditshebeletso tsa tsamaiso ya matsete;*

(b) se nang le morero wa ho tsetela tjhelete feela bakeng sa ho fumana poello e tswang ho keketseho ya thuso ya motheo, lekeno la matsete, kapa bobedi boo; le

(c) se lekanyang le ho hlahloba tshebetso ya ho ka etsang matsete ohle a sona ka mokgwa wa boleng bo kgotsofatsang.

Dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng ke tse tlalehwang ke setheo, tseo ho tsona setheo se ka ikgethelang, tlasa ditlhokahalo tse Maemong ana, ho tlaleha bakeng sa matsete a sona ditheong tse laolwang, dikgwebong tsa boiteko bo kopanetsweng le balekang ka theko, ho latela Maemo a GRAP a Ditho tsa Tjhelete, GRAP 104 (Financial Instruments, GRAP 104) kapa ka ho sebedisa mokgwa wa ekwiti jwalo ka ha ho hlalositswe Maemong a GRAP a Matsete ho Balekane (Investments in Associates) le Dikgwebo tsa Boiteko bo Kopanetsweng, GRAP 36 (Joint Ventures, GRAP 36).

Mareo a hlalositsweng Maemong a mang a GRAP a sebediswa Maemong ana ka moelelo o tshwanang le o neuweng Maemong ao a mang a GRAP:

- .05 Dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng ke tse tlalehwang e le keketso ho dipehelo tsa tjhelete tse kopaneng, kapa e le keketso ho dipehelo tsa tjhelete tsa motsetedi ya se nang ditheo tse laolwang empa a na le matsete ho balekane kapa dikgwebong tsa boiteko bo kopanetsweng tseo ho tsona matsete ho balekane kapa dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng di laelwang ke GRAP 36 ho tlalehwa ka ho sebedisa mokgwa wa ekwiti, ho sa kenyelletswe maemo a bontshitsweng ditemaneng tsa .07 ho isa ho .08.
- .06 Dipehelo tsa tjhelete tsa setheo se se nang setheo se laolwang, molekane kapa karolo ya motsamaisi wa kgwebo e laolwang ka kopanelo kgwebong e laolwang ka kopanelo ha se dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng.
- .07 Setheo seo ka ho latela temana ya .05 ya Maemo a GRAP a Dipehelo tsa Tjhelete tse Kopaneng, GRAP 35 (Consolidated Financial Statements, GRAP 35) se dumelletsweng hore ha se tlamehe ho kopanngwa, kapa ka ho latela temana ya .21 ya GRAP 36 hore ha se tlamehe ho phethahatsa mokgwa wa ekwiti se ka tlaleha ka dipehelo tse arohaneng tsa tjhelete e le dipehelo tsa sona feela tsa tjhelete.
- .08 Setheo sa matsete se laelwang, nakong ya jwale yohle le dinakong tsohle tse tlalehilweng tse ka bapiswang, ho lekanya matsete a sona ditheong tsa sona tsohle tse laolwang ka boleng bo kgotsofatsang ho latela temana ya .57 ya GRAP 35, se tlaleha dipehelo tsa tjhelete tse kopaneng e le tsona feela dipehelo tsa sona tsa

tjhelete.

Tlhophiso ya dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng

- .09** *Dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng di tla hlophiswa ho latela Maemo ohle a tswanelehileng a GRAP, ntle le ka moo ho hlophiseditsweng serapeng sa .10.*
- .10** *Ha setheo se hlophisa dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng, se tla tlaleha ka matsete a tshwanang le ao a ditheong tse laolwang, dikgwebong tsa boiteko bo kopanetsweng le ho balekane:*
- (a) ka theko;*
 - (b) ka ho latela GRAP 104; kapa*
 - (c) ka ho sebedisa mokgwa wa ekwiti jwalo ka ha o hlalositswe ho GRAP 36.*
- .11** *Haeba setheo se ikgethela, ka ho latela serapa sa .22 sa GRAP 36, ho lekanya matsete a sona ho balekane kapa dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng ka boleng bo kgotsofatsang ho latela GRAP 104, se tla tlaleha le ka matsete ao ka mokgwa o tshwanang le wa dipehelong tsa sona tsa tjhelete tse arohaneng.*
- .12** *Haeba setheo se laolang se hlokwa, ka ho latela serapa sa .57 sa GRAP 35, ho lekanya matsete a sona setheong se laolwang ka boleng bo kgotsofatsang ho latela GRAP 104, se tla tlaleha le ka matsete ao ka mokgwa o tshwanang le wa dipehelong tsa sona tsa tjhelete tse arohaneng. Setheo se laolang seo e seng setheo sa matsete se tla lekanya matsete a sona setheong se laolwang sa matsete ho latela serapa sa .10 dipehelong tsa sona tsa tjhelete tse arohaneng.*
- .13** *Ha setheo se laolang se kgaotsa ho ba setheo sa matsete, kapa se ba setheo sa matsete, she tla tlaleha ka tsa phetoho ho tloha ka letsatsi leo phetoho ya boemo e etsahetseng ka lona, ka mokgwa ona:*
- (a) Ha setheo se kgaotsa ho ba setheo sa matsete, setheo se tla tlaleha ka tsa matsete setheong se laolwang ho latela temana ya .10. Letsatsi leo boemo bo fetohileng ka lona le tla nkuwa e le letsatsi la kgapo. Boleng bo kgotsofatsang ba setheo se laolwang ka letsatsi le nkuwang le le letsatsi la kgapo le tla emela tshepiso e nkuwang e le e lefilweng ha ho tlalehwa ka tsa matsete ho latela temana ya .10.*
 - (b) Ha setheo se ba setheo sa matsete, se tla tlaleha ka tsa matsete setheong se laolwang ka boleng bo kgotsofatsang ho latela GRAP 104. Phapang*

pakeng tsa bokalo ba nnete ba nako e fetileng ba setheo se laolwang le boleng ba sona bo kgotsotsofatsang ka letsatsi leo boemo bo fetohileng ka lona ba motsetedi e tla ananelwa e le kuno kapa tahlehelo ya masalla kapa kgaello. Bokalo ba pokello ba kuno kapa tahlehelo e ananetsweng nakong e fetileng ka ho otloloha matlotlong a nete mabapi le ditheo tseo tse laolwang bo tla nkuwa jwalo ka ha eka setheo sa matsete se ne se rekisitse ditheo tseo tse laolwang ka letsatsi leo boemo bo ileng ba fetoha ka lona.

.14 *Phaello e ajwang kapa ditefo tse jwalo tse tswang ho setheo se laolwang, kgwebo ya boiteko bo kopanetsweng kapa molekane di ananelwa dipehelong tsa tjhelete tse arohaneng tsa setheo ha tokelo ya setheo ya ho amohela phaello e ajwang kapa tefo e jwalo e netefatswa. Phaello e ajwang kapa tefo e jwalo e ananelwa ho masalla kapa kgaello ntle le ha setheo se kgetha ho sebedisa mokgwa wa ekwiti, mme maemong ao phaello e ajwang kapa tefo e jwalo e ananelwa e le phokotso e etswang ho bokalo ba nnete ba matsete.*

.15 *Ha setheo se laolang se hlophisa botjha moralo wa setheo sa sona sa moruo ka ho theha setheo se setjha ho ba setheo sa sona se laolang ka mokgwa o fihlellang ditekanyetso tse latelang:*

(a) setheo se setjha se laolang se amohela taolo ya setheo se laolang sa mantlha (i) ka ho fana ka ditho tsa ekwiti phapanyetsanong ka ditho tsa ekwiti tsa jwale tsa setheo se laolang sa mantlha kapa (ii) ka mokgwa o mong oo sephetho sa ona e leng hore setheo se setjha se laolang se be le karolo e laolang ya karolo ya motheo setheong se laolang sa mantlha;

(b) matlotlo le mekitlane ya setheo sa moruo se setjha le setheo sa moruo sa mantlha e a tshwana nako e kgutshwane pele ho tlhophisobotjha le kamora yona; mme

(c) beng ba setheo se laolang sa mantlha pele ho tlhophisobotjha ba na le dikarolo tse tshwanang tse laolwang ke maemo le tse sa laolwang ke maemo matlotlong a nete a setheo sa moruo sa mantlha le setheong sa moruo se setjha nako e kgutshwane pele ho tlhophisobotjha le kamora yona;

mme setheo se setjha se laolang se tlaleha ka tsa matsete a sona setheong sa mantlha se laolang ho latela temana ya .10(a) dipehelong tsa sona tse arohaneng tsa tjhelete, setheo se setjha se laolang se tla lekanya theko ka bokalo ba nnete ba karolo ya sona ya dintlha tsa matlotlo a nete tse bontshitsweng dipehelong tsa sona tse arohaneng tsa tjhelete tsa setheo sa

mantlha se laolang ka letsatsi la tlhophisobotjha.

- .16 Ka ona mokgwa oo, setheo seo e seng setheo se laolang se ka theha setheo se setjha ho ba setheo sa sona se laolang ka mokgwa o kgotsofatsang ditekanyetso tse temaneng ya .15. Ditlhokahalo tse temaneng ya .15 di sebetse ka ho lekana ditlhophisobotjheng tse jwalo. Maamong a jwalo, ha ho thwe "setheo se laolang sa mantlha" le "setheo sa moruo sa mantlha" ho buuwa ka 'setheo sa mantlha'.

Tsebahatso

- .17 Setheo se tla phethahatsa Maemo a GRAP ohle a tshwanetseng ha se fana ka ditsebahatso dipehelong tsa sona tsa tjhelete tse arohaneng, ho kenyelletswa le ditlhokahalo tse dirapeng tsa .18 ho isa ho .21.***
- .18 Ha setheo se laolang, ho latela serapa sa .05 sa GRAP 35, se kgetha hore se se hlophise diphehelo tsa tjhelete tse kopaneng mme bakeng sa hona se hlophisa diphehelo tsa tjhelete tse arohaneng, se tla tsebahatsa dipehelong tseo tsa tjhelete tse arohaneng:***
- (a) Ntlha ya hore diphehelo tsa tjhelete ke diphehelo tsa tjhelete tse arohaneng; hore tumello ya ho se kopanngwe e sebedisitswe; lebitso la setheo seo diphehelo tsa sona tsa tjhelete tse kopaneng tse ikobelang Maemo a GRAP di hlahisitsweng bakeng sa tshebediso ya bohle; ekasitana le aterese ya moo diphehelo tseo tsa tjhelete tse kopaneng di ka fumanwang teng;***
 - (b) Lenane la matsete a maholo ditheong tse laolwang, dikgwebong tsa boiteko bo kopanetsweng le ho balekane, ho kenyelletswa:***
 - (i) Lebitso la ditheo tseo tse laolwang, dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng le balekane.***
 - (ii) Sebaka sa taolo seo ho sona ditheo tseo tse laolwang, dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng le balekane ba sebeletsang ho sona (haeba se fapane le sa setheo se laolang).***
 - (iii) Karolo ya sona ya karolo ya motheo e fuperweng ditheong tseo le tlhaloso ya ka moo karolo eo ya motheo e lekantsweng ka teng.***
 - (c) Tlhaloso ya mokgwa o sebedisitsweng ho tlaleha ka tsa ditheo tse laolwang, dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng le balekane ba lenaneng le ka tlase ho (b).***

- .19** *Ha setheo sa matsete seo e leng setheo se laolang (mme e se setheo se laolang se kenyelleditsweng serapeng sa .18), ho latela serapa sa .08, se hlophisa dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng e le dipehelo tsa sona tsa mantlha, se tla tsebahatsa ntlha eo. Setheo sa matsete hape se tla tlaleha ditsebahatso tse amanang le ditheo tsa matsete tse laelwang ke Maemo a GRAP a Tsebahatso ya Dikarolo Ditheong tse Ding, GRAP 38 (Disclosure of Interests in Other Entities, GRAP 38).*
- .20** *Setheo se laolang seo ka bosona se seng setheo sa matsete, ho feta moo se tsebahatsang leano la sona la tshupatlotlo ho latela temana ya .10 bakeng sa ho lekanya matsete a sona setheong sa matsete dipehelong tsa sona tsa tjhelete tse arohaneng, se tla tlaleha ditsebahatso tse amanang le ditheo tsa matsete tse hlokwang ke GRAP 38.*
- .21** *Ha setheo se laolang (seo e seng setheo se laolang se akarelleditsweng ditemaneng tsa .18 ho isa ho .20) kapa motsetedi ya nang le taolo e kopanetsweng ya, kapa tshusumetso e matla ho, eo ho motsetelwa a hlophisa dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng, setheo se laolang kapa motsetedi o tla hlwaya dipehelo tsa tjhelete tse hlophisitsweng ho latela GRAP 35 kapa GRAP 36, tse amanang le tsona. Setheo se laolang kapa motsetedi o tla tsebahatsa dipehelong tsa hae tsa tjhelete tse arohaneng:*
- (a) Ntlha ya hore dipehelo tsa tjhelete ke dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng le mabaka a hore hobaneng dipehelo di hlophiswa haeba ho sa laelwe ke molao kapa mokgwa o jwalo;*
 - (b) Lenane la ditheo tse matla tse laolwang, dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng le balekane, ho kenyelletswa:

 - (i) Lebitso la ditheo tseo tse laolwang, dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng le balekane.*
 - (ii) Sebaka sa taolo seo ho sona ditheo tseo tse laolwang, dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng le balekane ba sebeletsang ho sona (haeba se fapane le sa setheo se laolang).*
 - (iii) Karolo ya sona ya karolo ya motheo e fuperweng ditheong tseo le tlhaloso ya ka moo karolo eo ya motheo e lekantsweng ka teng.**
 - (c) Tlhaloso ya mokgwa o sebedisitsweng ho tlaleha ka tsa ditheo tse laolwang, dikgwebo tsa boiteko bo kopanetsweng le balekane ba lenaneng le ka tlase ho (b).*

Diphumantsho tsa nakwana

- .22 Diphumantsho tsa nakwana tse tla sebediswa ke ditheo ha ho amohelwa la mantlha Maemo ana di laetswe (di)taelong. Diphumantsho tsa Maemo ana di lokela ho balwa hammoho le e nngwe le e nngwe ya ditaello tse tshwanelehileng.*

Letsatsi le qalang

- .23 Setheo se tla tshwanela ho phethahatsa Maemo a GRAP bakeng sa dipehelo tsa tjhelete tsa selemo tse akaretsang dinako tse qalang ka, kapa kamora, letsatsi le tla behwa ke Letona la tsa Ditjhelete molawaneng o tla phatlallatswa ho latela karolo ya 91(1)(b) ya Molao wa Taolo ya Tjhelete ya Setjhaba, Molao wa 1 wa 1999, jwalo ka ha o lokisitswe.*

Ho hlakolwa ha Maemo a GRAP a Dipehelo tsa Tjhelete tse Kopaneng le tse Arohaneng (Consolidated and Separate Financial Statements) le Dikarolo ho Dikgwebo tsa Boiteko bo Kopanetsweng (Interests in Joint Ventures)

- .24 Maemo ana a feta Maemo a GRAP a nako a fetileng a Dipehelo tsa Tjhelete tse Kopaneng le tse Arohaneng, Matsete ho Balekane le Dikarolo ho Dikgwebo tsa Boiteko bo Kopanetsweng a phatlalladitsweng ka Pudungwana 2005.*

Motheo wa diphetho

Motheo wa diphetho o nehelana ka mabaka a Lekgotla la Maemo a Tshupatlotlo (Lekgotla) a ho amohela kapa ho hana ditharollo tse itseng tse amang tshupatlotlo bakeng sa dipehelo tsa tjhelete tse arohaneng. Motheo ona wa diphetho o tsamaisana le Maemo a GRAP a Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng (GRAP 34) le hoja e se karolo ya ona.

Tse tlileng pele

- BC1. Lekgotla la Matjhaba la Maemo a Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle (IPSASB) le phatlalladitse Ditokomane tse hlano tse Kopang Maikutlo (Exposure Drafts) nakong ya selemo sa 2014 ka morero wa ho tsepanya Maemo a Matjhaba a Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle (IPSASs) a Dipehelo tsa Tjhelete tse Kopaneng le tse Arohaneng (IPSAS 6), Matsete ho Balekane (IPSAS 7) le Dikarolo ho Dikgwebo tsa Boiteko bo Kopanetsweng (IPSAS 8) le di-IFRS tse ntjha tsa tlaleho bakeng sa dikarolo ditheong tse ding. Di-IFRS tsena ke Dipehelo tsa Tjhelete tse Kopaneng tsa IFRS 10, Dilekane tse Kopanetsweng tsa IFRS 11, Tsebahatso ya Dikarolo Ditheong tse Ding ya IFRS 12, Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng tsa IAS 27 le Matsete ho Balekane a IAS 27 le Dikgwebo tsa Boiteko bo Kopanetsweng.
- BC2. Ha ASB e tsepanya Maemo a yona a GRAP le di-IPSAS tse lekanang le ona ka matla, Lekgotla le ile la dumela ho kenyelletsa porojeke ya lenaneo la lona la mosebetsi ho tsepanya GRAP 6, 7 le 8 hlakoreng la pele le di-IPSAS tseo tse hlano hlakoreng la bobedi. Maemo ana a GRAP a tla nka sebaka sa GRAP 6, 7 le 8, mme a ile a phatlallatswa hammoho le ditokomane tse kopang maikutlo (ED 144 ho isa ho ED 148) ka Phupu 2016.
- BC3. Motheo ona wa Diphetho o akaretsa ditshepiso tsa Lekgotla tsa ntshetsopele ya Maemo a GRAP a tobaneng le tlaleho ka tsa dikarolo ditheong tse ding.

Ditheo tsa matsete

- BC4. GRAP 35 e laela hore setheo sa matsete se ke ke sa kopanya ditheo tsa sona tse laolwang, empa bakeng sa hoo, se tla lekanya letsete setheong se laolwang ka boleng bo kgotsofatsang. Ho feta moo, e laela hore setheo se laolang sa setheo sa matsete, seo ka bosona se seng setheo sa matsete, se lokela ho tlaleha ka tsa dipehelo tsa tjhelete tse kopaneng tseo ho tsona matsete a setheo sa matsete se laolwang a lekanngwang ka boleng bo kgotsofatsang ho latela GRAP 104, mme matsete le mekitlane e meng le lekeno le ditshenyehelo tse ding di ke ke tsa kopanngwa.
- BC5. IPSASB e ne e kenyelletsa ditaelo tse tshwanang le tse ho Maemo a Matjhaba a Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle a Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng (IPSAS 34)

GRAP 34

ha e laela ho tlaleha bakeng sa ditheo tsa matsete dipehelong tsa tjhelete tse arohaneng tsa setheo. Mongolo o sebedisitsweng ho IPSAS 34 o ka etsa hore setheo se nke qeto ya hore matlotlo, mekitlane, lekeno le ditshenyehelo tseo di hloka ho kopanngwa dipehelong tsa tjhelete tse arohaneng tsa setheo, mme sena ha se se rerilweng.

- BC6. Lekgotla le ile la tadima hore na le ka laela tshebediso ya motheo o le mong feela wa tekanyo, mme haholoholo, le ile la ngangisana ka hore na boleng bo kgotsofatsang bo lokela ho laelwa bakeng sa tekanyo ya matsete. Lekgotla le ile la nka qeto ya hore setheo se laolang seo ka bosona se seng setheo sa matsete se lokela ho lekanya matsete a sona setheong se laolwang sa matsete (a) ka theko; (b) ka ho latela GRAP 104; kapa (c) ka ho sebedisa mokgwa wa ekwiti jwalo ka ha ho hlalositswe ho GRAP 36. Lekgotla le ile la phethela ka hore mokgwa o batlang o le batsi o lokela ho ananelwa bakeng sa ho lekanya matsete setheong sa matsete dipehelong tsa tjhelete tse arohaneng tsa setheo se laolang. Ho laela hore setheo se laolang se sebedise boleng bo kgotsofatsang ho lekanya matsete a sona setheong sa matsete e ka ba taba e boima ha boleng bo kgotsofatsang bo sa fumanehe.

Papiso le Maemo a Matjhaba a Tshupatlotlo Ditheong tsa Bohle a Dipehelo tsa Tjhelete tse Arohaneng (Pherekgong 2015)

GRAP 34 e qotsitswe haholoholo ho IPSAS 34. Diphapang tse kgolo pakeng tsa GRAP 34 le IPSAS 34 di ka mokgwa o latelang:

- IPSAS 34 e hlalosa masalla a matlotlo ohle kamora ho tlosa mekitlane yohle eo e leng "matlotlo/ekwiti ya nete" ha ka ho le leng Maemo ana a bua ka "matlotlo a nete".
- Ditlhaloso tsa "mokgwa wa ekwiti" le "setheo sa matsete" di kenyelleditswe Maamong ana.
- Maemo ana a laela hore setheo se laolang seo ka bosona se seng setheo sa matsete se lokela ho lekanya matsete a sona setheong se laolwang sa matsete ka theko, ka ho latela GRAP 104 kapa ka ho sebedisa mokgwa wa ekwiti jwalo ka ha ho hlalositse ho GRAP 36. IPSAS 34 e laela hore setheo se laolang se tlalehe ka tsa matsete a sona setheong se laolwang ho latela IPSAS 35 ya Dipehelo tsa Tjhelete tse Kopaneng.
- Diphumantsho tse sa tiiswang tsa nakwana tsa Maemo ana a GRAP ha ho sejetswe ka tsona ka mokgwa o tshwanang le wa ho IPSAS 34.